

GEHOORD & BIJGEWOOND

British Library Labs Symposium 2017

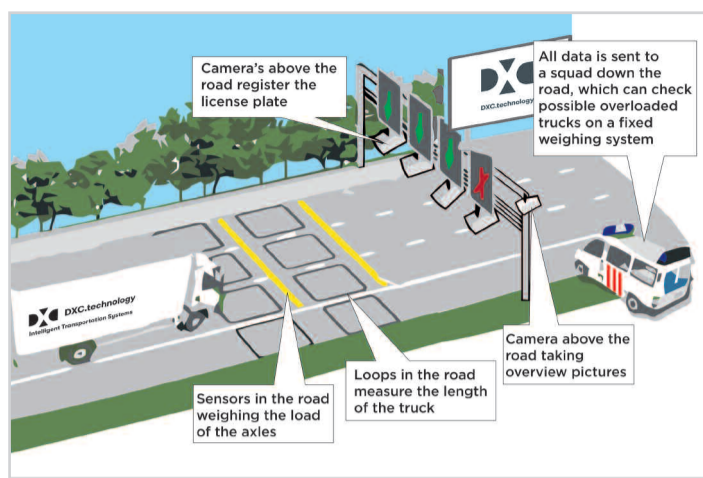
Lotte Wilms

Op 30 oktober vond bij de British Library (BL) in Londen het vijfde BL Labs Symposium plaats. Een jaarlijks initiatief om innovatief hergebruik van de digitale collectie van de British Library aan te moedigen.

Tijdens het symposium – dat geheel in het teken stond van hergebruik in alle mogelijke vormen – lichtte BL Labs de projecten toe die zij het afgelopen jaar heeft uitgevoerd. Ook reikte ze prijzen uit aan personen, teams en bedrijven die hun digitale collectie op een innovatieve manier hebben ingezet, in vijf categorieën: commercieel, wetenschap, educatie, artistiek én een prijs voor medewerkers.

Het BL Labs & Digital Scholarship-team houdt zich bezig met het promoten van de enorme collectie teksten, kaarten, muziek, afbeeldingen en handschriften van de British Library voor nieuwe vormen van hergebruik. Dit doet zij voornamelijk door partnerships aan te gaan en samen te werken in verschillende projecten. Een aantal van de tijdens het symposium gepresenteerde projecten viel op door de samenwerking met de creatieve industrie. De artistic award ging naar Michael Takeo Magruder. In Imaginary Cities heeft hij met behulp van gedigitaliseerde stadsplattegronden nieuwe steden gevisualiseerd. Dankzij een algoritme nemen deze plattegronden dagelijks in omvang toe. Leuk detail: ze zijn ook in 3D te renderen. Omdat deze kunstenaar graag de koppeling maakt tussen digitaal en fysiek, heeft hij ook enkele van deze nieuwe kaarten met behulp van oude verguld- en verzilver-technieken 'afgedrukt'.

Een ander mooi voorbeeld was het project dat BL Labs deed met Rob Sherman, een interactieve fiction writer-in-residence. Dat was alweer in 2014, maar daarom niet minder interessant. Sherman heeft bij de BL namelijk gewerkt aan een interactief boek, waarbij hij de collectie op een innovatieve manier heeft ingezet. Voor de tentoonstelling Lines in the Ice schiep hij een 19e-eeuwse karakter dat op zoek gaat naar de verloren schepen in de poolcirkel bij Canada. Sherman schreef niet alleen het verhaal, ook bakte hij scheepsbiscuit met recepten uit de BL-collectie en maakte hij – dank-

Gegevens over vervoer op de Nederlandse wegen zijn afkomstig uit online en papieren vragenlijsten en bijvoorbeeld uit zogenoemde Weigh in Motion (WIM)-systemen. credits DXC Intelligent Transportation Systems dxc.com/its

zij de hulp van restauratoren – een verloren gewaand scheepsjournaal. Op die manier gaf hij de tentoonstelling een extra dimensie. labs.bl.uk/British+Library+Labs+Awards

Wegvervoer onderzoeken door koppelen bronnen

Joris Mulder

In november organiseerde het Nederlandstalig Platform voor Survey Onderzoek (NPSO) een innovatiedag voor jonge onderzoekers. Eén van de sprekers was Jonas Klingwort, PhD-student aan de Universiteit van Duisburg-Essen. Hij vertelde over zijn promotieonderzoek waarin hij het wegvervoer in Nederland bestudeert door bestaande databronnen te combineren.

“In officiële statistieken zijn onderzoeken gebaseerd op steekproeftrekking en vragenlijsten gangbaar, maar alternatieve databronnen komen steeds meer beschikbaar”, zegt Klingwort. “Zo zijn de gegevens over vervoer op de Nederlandse wegen afkomstig uit online en papieren vragenlijsten (afgenomen onder vervoerders), maar worden ook sensordata verzameld met camera's en sensoren door Weigh in Motion (WIM)-systemen op negen locaties in Nederland.

“We koppelen sensor- en vragenlijstdata die onafhankelijk van elkaar dezelfde doelvariabelen meten. Zo kunnen de antwoorden van de vragenlijst gevalideerd worden met behulp van Capture-recapture-technieken (meerdere keren hetzelfde meten, red.)”, licht Klingwort toe. In zijn onderzoek gebruikte hij alleen de records uit de WIM-database die overeenkwamen met records uit de vragenlijst. De nummerplaat diende hier als matchingvariabele.

“De resultaten van mijn onderzoek laten een aanzienlijke onder-rapportage zien: ritten die niet in de vragenlijst zijn opgegeven, maar wel zijn geregistreerd door de sensoren van de WIM-systemen. Dit toont dat het combineren van surveydata en sensordata zeer waardevol kan zijn”, concludeert Klingwort. “Bijvoorbeeld voor mensen die onderzoek doen naar en statistieken produceren over wegtransport, maar ook voor mensen die de CO₂-uitstoot van het wegtransport onderzoeken en de invloed daarvan op het klimaat.”

De presentaties van Klingwort en andere jonge onderzoekers zijn beschikbaar op

npsso.net/evenementen/npsso-innovatiedag-22-november-den-haag

Huygens ING op Gala van de Wetenschap

Machteld Maris

Irene van Renswoude, onderzoeker bij de afdeling Wetenschapsgeschiedenis van het Huygens ING, sprak tijdens het Gala van de Wetenschap een column uit. Het was een sprankelende avond waarin topwetenschappers in een uitverkochte Stadsschouwburg vertelden over de nieuwste ontwikkelingen in hun vakgebied. Hier een ingekorte versie van de column.

‘Technologische vernieuwing’: Bent u er klaar voor? Of laat ik het anders vragen: wilt u eigenlijk wel innoveren? Heeft u de pictogrammen op uw smartphone weleens goed bekeken? Grote kans dat u gebruik maakt van Whatsapp. Dat groene vlakje met een telefoon, en niet zomaar een telefoon, zo’n ouderwetse, met een hoorn. Techniek mag zich dan in sneltreinvaart ontwikkelen, de samenleving is lang niet altijd klaar voor

innovaties. Elke ingrijpende vernieuwing gaat gepaard met angst om oude vaardigheden kwijt te raken en de controle te verliezen. En dat is precies de reden waarom vormgevers nieuwe media eruit laten zien als de oude. Om ons gebruikers gerust te stellen dat we de nieuwe informatiedrager kunnen vertrouwen. Vertrouwen is het smeermiddel van de technologische innovatie. En is dat erg? Is het nadelig voor ons als gebruikers dat we het hebben over *webpagina's*, over *bladeren*, over *knippen en plakken*, alsof we nog steeds in een papieren wereld leven? Nee. Maar zolang we vasthouden aan oude vormen en oude taal, maken we onvoldoende gebruik van alle mogelijkheden van een inmiddels-al-niet-meer-zo-heel-erg-nieuwe technologie. En misschien kan dit ook niet anders. Als we terug in de tijd kijken, dan zien we dat de cognitieve patronen, en de sociale inbedding van nieuwe technieken, maar ook wetgeving en regulering, altijd hopeloos achterlopen. Maar wij onderzoekers moeten nu leren om op een nieuwe manier te kijken en te denken, om nog meer te profiteren van de digitale revolutie.” Lees de volledige column op huygens.knaw.nl/irene-van-rens-woude-op-gala-van-de-wetenschap/

Volgens Irene van Renswoude is vertrouwen het smeermiddel van de technologische innovatie. In een uitverkochte Stadsschouwburg sprak zij tijdens het Gala van de wetenschap haar column ‘technologische vernieuwing’ uit.

Het werd een sprankelende avond waarin topwetenschappers vertelden over de nieuwste ontwikkelingen in hun vakgebied.

credits Machteld Maris

AGENDA

19 - 22 februari • Barcelona

IDCC

Het thema van de 13e International Digital Curation Conference is 'Beyond FAIR, from principles to practice to global join up'.

dcc.ac.uk/events/idcc18

13 - 14 maart • Berlijn

Open Science Conference 2018

Conferentie over onderzoeksdatamanagement met als thema de FAIR-principes en onderzoeksdata-infrastructuren.

open-science-conference.eu

16 maart • Den Haag

ESS Workshop

Ontmoetingsplaats voor gebruikers van de ESS-gegevens.

dans.knaw.nl/nl/actueel/ess-workshop-2018

19 - 20 maart • Amersfoort

ICT.Open 2018

Jaarlijkse conferentie waar onderzoekers op het gebied van ICT en micro-elektronica elkaar kunnen ontmoeten.

ictopen.nl

21 maart • Den Haag

Open dag DANS

DANS opent haar deuren en verzorgt samen met de Jonge Akademie en Promovendi Netwerk Nederland een middag over duurzame toegang tot en hergebruik van wetenschapsdata.

dans.knaw.nl/nl/actueel/agenda/open-day

26 maart • online

ICPSR summer program

Dien voor 26 maart een subsidie in voor het ICPSR summer program.

dans.knaw.nl/nl/over/diensten/easy/dans-subsidie-voor-icpsr-summer-program

10 april • Den Haag

MPN symposium

Symposium over het Mobiliteitspanel Nederland.

[Kimnet.nl](http://kimnet.nl)

22 - 25 mei • Chania

QQML 2018

De 10e Qualitative and Quantitative Methods in Libraries Conference is gericht op (data-)librarians.

qqml.org/event/qqml2018/

29 mei - 1 juni • Montreal

IASSIST & CARTO 2018

Jaarlijkse IASSIST-conferentie, met dit keer als thema 'Once Upon a Data Point: Sustaining Our Data Storytellers'.

<https://www.library.mcgill.ca/iassist-carto2018/>

6 - 8 juni • Amsterdam

DHBenelux 2018

Jaarlijkse conferentie over digital humanities, met dit jaar als thema 'Integrating Digital Humanities'.

2018.dhbenelux.org

22 - 24 juni • Toronto

ELPUB 2018

De 22e International Conference on Electronic Publishing, met als thema 'Connecting the Knowledge Commons: From Projects to Sustainable Infrastructure'.

epress.uts.utoronto.ca/elpub2018/

COLOFON Uitgever: Stichting Uitgeverij E-data & Research Den Haag, 070-3494450, edata@dans.knaw.nl, edata.nl. Hoofd-/eindredacteur: Heidi Berkhout.

Redactie: Marika de Bruijne, Steven Claeysens, Machteld Maris, Erica Renckens, Saskia Scheltjens, Marion Wittenberg. Redactiesecretariaat: Lucas Pasteuning.

Aan dit nummer werken mee: Marnix van Berchum, Ricarda Braukmann, Arthur Charleston, Tessa Free, Laurie Hasselt, Maarten Heerliën, Cathelijne Hoorn, Harmen van der Meulen, Joris Mulder, Bas Nederveen, Kees Teszelszky, Thijs van der Veen, Lotte Wilms. Opmaak: Colette Sloots, Haarlem. Productie: Amsterdam University Press. Druk: Ten Brink, Meppel. Webmaster: Sonja Duijkers. Opplage: 6500 papier, 4500 digitaal. ISSN: 1872-0374. We hebben getracht alle belanghebbenden met betrekking tot het gebruikte beeldmateriaal te benaderen. Degenen die menen rechten te kunnen doen gelden, kunnen zich tot ons wenden. Toezending papieren en/of digitale versie is kosteloos aan relaties van de stakeholders en studenten in de alfa- en gamma-richtingen.

OVERNEMEN ARTIKELEN

Wilt u een artikel uit dit blad overnemen?

Dat mag altijd, maar vermeld wel de bron (E-data & Research) en de naam van de auteur van het artikel. Neem ook contact op met de hoofdredacteur (zie colofon) om door te geven waar artikelen geplaatst worden.